

25.4x25.76	1	8	עמוד	המחנה החדדי	13/05/2010	22617839-8
אוניברסיטת בר איל - 80039						

ראש הממשלה במסיבת עיתונאים:

"זהו יום בשורה לכלכלת מדינת ישראל"

לאחר 15 שנה של מאמצים צורפה מדינת ישראל לארגון המדינות המפותחות - ה-OECD • נתניהו: "מדינת ישראל הצטרפה לעילית של כלכלות העולם" • מהי משמעות ההצטרפות? האם המשקיעים הזרים יחלו לבוא להשקיע בארץ ישראל? השאלות והתשובות

ישראל לזין

"זהו יום ברכה ובשורה לכלכלת ישראל. מדינת ישראל הצטרפה למועדון העילית של כלכלות העולם. אני מבקש להודות לשר התמ"ת, בנימין בן אליעזר; שר האוצר יובל שטייניץ ורבים אחרים שעסקו בעניין" - כך פתח ראש הממשלה בנימין נתניהו את נאומו המיוחד עם ההודעה הרשמית על צירוף מדינת ישראל לארגון המדינות המפותחות - ה-OECD.

לדברי נתניהו, להצטרפות מדינת ישראל לארגון יש מספר יתרונות. הראשון הוא קבלת תואר: "כמו תואר אוניברסיטאי. הדבר הזה נותן פתיחות לתחומים רבים. הדבר השני הוא שהחברות בארגון תיצור סטנדרטים של ציפיות מאיתנו. הדבר השלישי זה שנפתחים בפנינו אפיקי השקעה שהיו סגורים קודם לכן. יש הגדרה שמנהלי הקרנות חייבים להשקיע בכלכלות מפותחות. עד היום לא היינו במפה הזאת ונחסמנו. היום זה נפתח בפנינו".

"היעד שלנו היה וצריך להיות להתקדם הלאה. אנחנו נמצאים בעשירון השלישי בה-כנסה לנפש והיעד שלנו הוא להיות בין ה-15 המדינות הראשונות", אמר נתניהו, וציין כי הסיבה שהתקבלנו לארגון "היא כי הצלחנו להוכיח שאנחנו משק עם אחריות, וזה היה אלמלא הייתה לנו יכולת כלכלית גבוהה".

בהמשך דבריו ציין ראש הממשלה כי מדינת ישראל "אינה יכולה להמשיך להיות מדינה ממוצעת. אנחנו חייבים להיות יותר טובים. התחרות שלנו במשקים הגלובליים מחייבת אותנו להיות טובים יותר. היה ויכוח גדול בתוכנית הפחתת המס, ויכוח עם כל-כלנים גדולים - אבל הוכח כי הפחתת המס עזרה. עוד דיבר נתניהו על הרפורמות שנעשו במשק הישראלי בתחומי התקשורת והת-חבורה: "הן היו קריטיות ואסור ללכת אחורה בעניין הזה", אמר, "התחרות היא דבר מבורך לקידום הכלכלה ולהורדת המחירים. הרפור-

מות בשוק ההון קריטיות. בהרבה מאוד מדינות מפותחות עדיין לא העלו את גיל הפרייה שה כמו אצלנו. אולי גם אנחנו מסמנים להם דרך".

לדברי נתניהו, יש נושאים נוספים שעומדים על הפרק כדי להמשיך לטפס ברורג הכלכלי בעולם, והראשון שבהם הוא ההקלה בכירוקרטיה של הבנייה. "סרבול בירוקרטי שם אותנו בתחתית דירוג האומות. עכשיו זה עובר מהפכה".

נתניהו אף דיבר על צמצום הריכוזיות ואמר כי "במשק הישראלי הייתה ריכוזיות עצומה ובמידה רבה השתחררנו בצעדים האחרים שעשינו, אך עדיין יש ריכוזיות גבוהה בסקטור הפרטי. לא מדובר על מונר-פולים מסורתיים. מדובר על פירמידות של-טח שמפחיתות את התחרות. אין לזה הגדרה ברורה בחוק אך יהיו כמה צעדים שנגקוט בהם. למשל, בעלות על מוסדות פיננסיים. אנחנו רוצים תחרות בתחום זה ונסיר את החסמים".

נתניהו ציין בהקשר זה גם את הצורך לשדרג את מערכת החינוך באופן כזה שתשודרג לכל רוחבה - גם בחינוך הממלכתי - ותגביר את התחרות עם מדינות אחרות.

בראיון לכלי התקשורת הפתיע נתניהו ואמר כי בכוונתו לפעול להפחתת המסים עוד השנה. "בניגוד למקובל לחשוב הורדת המסים מגדילה את תקבולי המסים למדינה", טען נתניהו.

יותר לחינוך ולרווחה

וכעת לשאלות הכה מתבקשות: האם ההצטרפות האמורה תקרין על האזרח הישראלי הפשוט? האם נזכה לראות פה שטף של השקעות זרות בקרוב? והאם המלצות והוראות הארגון מחייבות כעת את מדינת ישראל? הכלכלן אליצפן רוזנברג מגיש את המדרוך המלא.

"חברות בארגון צפויה להעלות את דירוג האשראי של מדינת ישראל, כך שהמדינה תוכל לגייס כספים ביתר קלות ובריבית נמוכה יותר. המשמעות היא שכספים שיוערו לתשלומי ריבית על ההלוואה יוכלו להיות מופנים להגדלת תקציבי חינוך, רווחה ביטחון ועוד".

"כנוסף, החברות בארגון צפויה לעודד גם משקיעים זרים להשקיע בישראל. כשנכנסים לקבוצה מדינות שמוגדרות כיותר איכותיות - נכנסים לפוקוס של משקיעים גלובליים. המהלך הזה צפוי להביא להגדלת מקומות תעסוקה ולפיתוח התיירות בישראל".

האם זה אומר שכבר בטווח הקרוב נוכל לראות זרם של השקעות למדינת ישראל? "כנראה שלא נזכה לראות התנפלות של משקיעים מחר בבוקר. עם זאת המציאות החדשה משנה את ההסתכלות של המשקיעים על ישראל. כשמשקיע עושה בדיקה - היכן להשקיע את כספו, קל לו לעשות השוואה בין מדינות החברות בארגון. מדובר בסטנדרטי-זיה שמקלה על חייו של המשקיע ועשויה להגביר את ההתעניינות במדינת ישראל. מובן שהשינוי הזה לא ישפיע עלינו באופן מיידי, אך הוא בהחלט יכול ליצור שיפור בשנים הקרובות.

מדוע כדאי למדינת ישראל להתחרות על המשקיעים המתלבטים היכן להשקיע בין המדינות המפותחות? אולי עדיף להיות "ראש לשועלים" מאשר "זנב לאריות", כלומר - מר לשאוף לסיווגה של מדינת ישראל בשוק המדינות המתעוררות, דוגמת ברזיל והודו?

"בשוק המדינות המתעוררות מדינת ישראל היתה שועל בקבוצת המתעוררים. לא היינו במצב כל כך טוב שם. היינו עם צמיחה של כ-3% לשנה ואנחנו מצטרפים למדינות עם צמיחה של 2%, כך שנבלוט לטובה. יהיה לנו הרבה יותר קל להתמודד מול מדינות מפותחות מאשר מול מדינות מתעוררות.

ייקח קצת זמן עד שנרגיש את זה, אבל השינוי יחול. אנחנו ממוקמים ב-OECD במקום טוב, בשליש העליון".

מדינת ישראל נאלצה לבצע לא מעט שינויים ולחתום על אמנות שונות כדי להתקבל לארגון. האם עתה תידרש המדינה לבצע שינויים? "לאחר הקבלה - הארגון אינו מחייב לבצע שינויים. עם זאת הוא קובע סטנדרטים ושפועלים כסוג של "לחץ חברתי" לישר קו עם עקרונות הארגון.

"זה כמה שנים שמשרד האוצר בונה את התקציב לפי קריטריונים של אמנת מאסטריך - מה שיעור האינפלציה ומה יהיה גודלו של החוב לאומי", מרגים פרופ' אריה רייך, די-קאן הפקולטה למשפטים באוניברסיטת בר-אילן. "כשלוחצים על האוצר לבצע שינויים בתקציב - הם אומרים שהדבר בלתי אפשרי, אף שישיראל כלל אינה חבר באמנת מאסטריך. כלומר, ישראל אימצה סטנדרט שנראה טוב".

מה דורשת האמנה בתחום זה? "כדי להצטרף נדרשה מדינת ישראל להקים שלושה מנגנונים מרכזיים בתחום איכות הסביבה - פיקוח על כימיקלים, פיקוח על פליטת מזהמים ופיקוח על מפגעים סביבתיים שיוצרים מפעלים. תחומים נוספים בהם דורש הארגון כי מדינת ישראל תבצע שיפורים הם: שקיפות ונגישות המידע לציבור בכל הנוגע לפליטות הפסולת של חברות, והפחתת זיהום האוויר באמצעות עידוד נסיעה בתחבורה ציבורית.

למרות שרוב המשימות הן בגדר המלצה, יש תחומים שבהם לארגון יש יותר כוח ללחוץ ולחייב - ובכך להפוך את ההמלצה למחייבת. אחד מהם הוא המלחמה בשחיתות. הארגון יום אמנה בינלאומית נגד שוחד בעסקאות בינלאומיות וישראל חתמה על האמנה הזו כחלק מהרצון להצטרף לארגון. המשמעות היא שאם אדם נותן שוחד לפקיד במדינה אחרת - מדובר בעבירה על החוק הישראלי.